samenwerking huisarts en praktijkverpleegkundige

Haio: MARECHAL Celine , U.G.
Promotor: DECAT Peter , U.G.
Praktijkopleider: DE GROOTE Marie-Anne , DE WILDE Bieke , VAN RENTERGHEM Eric , VAN RENTERGHEM Arne

Context: De laatste maanden en jaren komt de hoge werkdruk bij de huisartsen en het dreigend tekort aan huisartsen steeds meer in de media. Er wordt gezocht naar manieren om deze stijgende werkdruk aan te kunnen door de eerstelijnsgezondheidszorg te veranderen. Er zijn reeds vele landen waar samenwerken met een verpleegkundige in de eerste lijn is ingeburgerd. Uit onderzoek blijkt dat deze ‘advanced practice nurses (APN)’ een meerwaarde kunnen zijn op het gebied van patiënttevredenheid en kwaliteit van zorg. Ook in Vlaamse huisartsenpraktijken begint er steeds meer interesse te komen om deze verpleegkundigen in een complementaire samenwerking in te schakelen. De vraag is op welke manier het complementair samenwerken het professioneel welbevinden van de Vlaamse artsen beïnvloedt.

Onderzoeksvraag: Doel van dit kwalitatief onderzoek is om meer inzichten te krijgen in het functioneren en het professioneel welbevinden van de huisarts die op een complementaire manier samenwerkt met een verpleegkundige.

Methode: Via een focusgroep en hierop volgend verdere uitwerking via diepte-interviews werden 9 Vlaamse huisartsen bevraagd. Hun gegevens werden via het softwareprogramma ‘Nvivo 12 pro’ verzameld en via content analyse in een overzichtelijke boomstructuur geplaatst.

Resultaten: Door de focusgroep en de aanvullende interviews werd duidelijk dat het professioneel welbevinden een zeer ruim begrip is en de samenwerking verschillende niveaus beinvloedt. De onderzoekers groepeerden de resultaten op vier niveaus: het individuele niveau waarbij gekeken werd naar de tevredenheid van de jobinhoud en het voldoening halen uit de job, de individuele arts-patiënt relatie. Een tweede niveau die aan bod kwam is het samenwerken en welke voorwaarden moeten voldaan zijn om het professioneel welbevinden positief te beïnvloeden. Daarnaast is er het niveau management waarbij praktijk organisatie, workload en productiviteit aan bod kwamen. Ter volledigheid werd nog een vierde pijler ‘maatschappij en beleid’ toegevoegd waarbij voornamelijk het thema financiering besproken werd.

Conclusie: Onze interviews laten blijken dat complementaire zorg mogelijks het professioneel welbevinden van artsen op verschillende gebieden kan verhogen mits het bestaan van goede afspraken (zo nodig via protocollen), vertrouwen in elkaar als collega’s en een open mindset van de artsen bij opstart. Grote drempels zijn de financiële vergoeding, de niet-uniforme opleiding van de verpleegkundigen en de grote tijdsinvestering op heden. Wij kwamen in ons onderzoek in contact met artsen die open stonden voor verandering en mee willen streven naar een multidisciplinair complementair zorgmodel. Een interessante piste voor verder onderzoek zou kunnen zijn om de motieven en visies artsen die weigerachtig staan tot delen van zorg verder te exploreren.